

Handläggare: Johanna Malm

Datum: 25 januari 2023

Diarienummer: 22–00783

Bilaga A

Ny modell för FBA:s internationella forskararbetsgrupper från och med 2023

Syfte och styrning

FBA:s internationella forskararbetsgrupper fyller två relaterade syften:

- 1) att främja forskning inom FBA:s expertområden
- 2) att underlätta användning av forskning, såväl inom FBA:s kärnverksamhet som bland myndighetens samarbetspartners.

FBA:s uppdrag att främja forskning styrs av myndighetens instruktion. Uppdraget är brett formulerat med den huvudsakliga styrsignalen att forskningen ska syfta till ett effektivt genomförande av internationella fredsinsatser.¹ Inom dessa flexibla ramar kan FBA själv styra inriktningen. Som framgår nedan har FBA valt att använda de tematiska och geografiska uppdrag som myndighetens genomför i sin kärnverksamhet som utgångspunkt också för den forskningsfrämjande verksamheten.

När det gäller uppdraget att underlätta användning av forskning anger regeringen i budgetpropositionen för 2023 att forskning i än högre grad kan bidra till utveckling av evidensbaserade och effektiva biståndsinsatser.² Vidare anger riktlinjerna för strategier inom svenskt utvecklingssamarbete och humanitärt bistånd att analys, tillsammans med lärande och erfarenhetsåterföring, utgör grunden för samtliga steg i strategiprocessen.³

Givet dessa styrsignaler konstaterades i och med FBA:s organisationsförändring 2020 att myndigheten är en kunskapsorganisation som i än högre grad behöver främja forskningsintegrering inom verksamheten. För att förverkliga denna vision har myndighetens program för forskning, utveckling och evidens fått ett förstärkt uppdrag. Det innebär ett ökat fokus på att ge stöd till medarbetare inom myndighetens kärnverksamhet när det gäller forskningsanvändning, exempelvis inom ramen för genomförandet av myndighetens uppdrag inom bilaterala och regionala strategier. Den höjda ambitionsnivån vad gäller användning av

¹ 2 § 3. förordning (2020:767) med instruktion för Folke Bernadotteakademien.

² Budgetpropositionen för 2023. Prop. 2022/23:1, Utgiftsområde 7, sid. 41.

³ Riktlinjer för strategier inom svenskt utvecklingssamarbete och humanitärt bistånd. Bilaga till regeringsbeslut 2017-12-21 (UD2017/21053/IU).

forskning inom kärnverksamheten utgör även en viktig del av FBA:s resultatbaserade arbetssätt. Därtill ska det underlätta för myndighetens medarbetare att sprida relevanta forskningsresultat till FBA:s samarbetspartners.⁴ Direkta forskarkontakter är viktiga för FBA-medarbetares möjligheter att använda forskning i sin verksamhet. Den nya modellen för FBA:s internationella forskararbetsgrupper utgör således en central del i genomförandet av forskningsprogrammets uppdrag att ge stöd till forskningsanvändning.

Den nya modellen

Utformning

FBA:s internationella forskararbetsgrupper utformas med utgångspunkt i myndighetens uppdrag från regeringen. Antalet grupper och dess geografiska och tematiska inriktning justeras allteftersom myndighetens uppdrag utvecklas. Exempelvis kan tematiska program och geografiska projektgrupper ha en forskararbetsgrupp knuten till sig. Därtill kan ytterligare forskararbetsgrupper inrättas om verksamheten så kräver, exempelvis med fokus på tvärgående frågor såsom klimatsäkerhet. Antal och inriktning för forskararbetsgrupperna slås fast i en myndighetsgemensam beredning inför varje utlysning (se nedan). Antalet forskare i varje arbetsgrupp är avhängigt verksamhetens behov och kvaliteten på ansökningarna. Riktlinjen är tre forskare per grupp, men antalet kan komma att variera. I syfte att främja forskning på bredden, stimulera idéutbyte och ge medarbetarna i FBA:s kärnverksamhet tillgång till olika typer av kunskap eftersträvar FBA mångfald i gruppernas sammansättning. Det gäller nivån på akademisk senioritet, forskarnas metodologiska och epistemologiska utgångspunkter samt deras kön och geografiska ursprung. Inriktningen och omfattningen på FBA:s forskningsfrämjande arbete är avhängigt myndighetens styrning och slås fast i samband med årsvis verksamhetsplanering.

Funktion

De internationella forskararbetsgrupperna fungerar som en brygga mellan forskarvärlden och FBA. Modellen gör det lätt för FBA:s medarbetare att ta kontakt och samverka mer djupgående med forskare, och erbjuder samtidigt forskarna möjligheten till nära samverkan med praktiker som arbetar med frågor av tematisk och geografisk relevans. FBA:s program för forskning, utveckling och evidens har det övergripande ansvaret för forskararbetsgrupperna, men medarbetarna inom kärnverksamheten uppmuntras att ha nära och kontinuerlig kontakt med relevanta forskararbetsgruppsmedlemmar för att på bästa sätt dra nytta av forskarnas expertis.

FBA:s erbjudande till medlemmarna

FBA erbjuder medlemmarna i myndighetens internationella forskararbetsgrupper en unik plattform för vetenskapligt utbyte. Grupperna samlar en initierad krets av akademiker som alla

⁴ Bilaga B Organisationsstruktur för FBA med ansvarsbeskrivningar och dimensionering, september 2020, s. 5[2022-10-18]; GD:s vägval – beslutsunderlag, dnr 19-00724, 16 september 2020, s. 9 och s. 15.

bedriver empirisk forskning med anknytning till FBA:s expertområden. Genom att regelbundet bjuda in till vetenskapliga seminarier erbjuder FBA medlemmarna möjlighet att presentera och få återkoppling på pågående forskning, samt att få ta del av andras forskning. Vidare erbjuder FBA medlemmarna en unik möjlighet att ansöka om forskningsbidrag för empirisk forskning. Medlemmar kan också erbjudas att ingå i en upphandlad leverantörspool genom vilken de kan erbjudas mer långfristiga, arvoderade konsultuppdrag för FBA. Myndigheten kan också erbjuda medlemmarna möjligheten att publicera forskningssammanfattningar i form av *FBA Research Briefs* riktad till beslutsfattare och praktiker som målgrupp. Dessa publikationer genomgår referentgranskning före publicering.⁵ Medlemmarna i FBA:s internationella forskararbetsgrupper är inte anställda på FBA och uppstår ingen ersättning för medlemskapet.

FBA:s förväntningar på medlemmarna

FBA förväntar sig att samtliga medlemmar deltar aktivt i forskararbetsgrupperna. Det innebär att samverka med andra medlemmar samt att stå till förfogande för att bidra till användning av forskning inom FBA:s kärnverksamhet. När det gäller det senare innebär uppdraget att ge forskningspresentationer, exempelvis vid interna FBA-möten eller forsknings-policydialoger, samt att stå till förfogande för rådgivande kontakter. Bland annat kan en medlem tillfrågas om att ge råd inför vägval inom verksamheten eller inför ett besök i samarbetsland, eller om att rekommendera ytterligare forskarkontakter. Omfattningen av medlemsuppdraget varierar över tid beroende på medlemmens andra åtaganden, samt vilken fas FBA:s arbete befinner sig i.

Utlysning

Medlemskapet i FBA:s forskararbetsgrupper är fyraårigt. FBA gör en öppen utlysning för nya medlemmar vart fjärde år. Inför varje utlysning slås det specifika antalet forskararbetsgrupper och deras inriktning fast med utgångspunkt i verksamhetens behov. Utlysningen bereds med myndighetens ledningsgrupp och föredras för generaldirektören vid veckoföredragning. Om behov av ytterligare forskararbetsgrupper uppstår inom FBA:s kärnverksamhet utöver den ordinarie utlysningsscykeln kan myndigheten även göra extrautlysningar. Även dessa bereds enligt ovan. Det fyraåriga medlemskapet löper då från det datum då medlemskapet inleds. Forskare ansöker genom att skicka in CV, publikationslista och ett personligt brev där de uppger vilken forskararbetsgrupp de är intresserade av och hur de anser sig kunna bidra till FBA:s verksamhet. Urvalet görs av FBA:s program för forskning, utveckling och evidens, som rådgör med berörda kollegor inom kärnverksamheten inför det slutliga urvalet av medlemmar till respektive forskararbetsgrupp. Ansökningarna bedöms utifrån kandidaternas profil och vetenskapliga kvalifikationer samt utifrån forskningens relevans för FBA:s verksamhet. När medlemskapet löper ut har befintliga medlemmar möjlighet att ansöka i öppen konkurrens med andra forskare om att ånyo bli medlemmar.

⁵ Referentgranskningen genomförs av forskarutbildade FBA-medarbetare samt andra medlemmar av forskararbetsgrupperna.